

TÜRKİYE ULUSAL ECZACILIK LİSANS EĞİTİMİ PROGRAMI AKREDİTASYON STANDARTLARI VE KILAVUZLARI

Öz Değerlendirme Raporu Hazırlama Kılavuzu

2013

İÇİNDEKİLER

GENEL BİLGİLER	4
I. Giriş	4
II. Akreditasyon Süreci	4
Başvuru ve bilgilendirme ziyareti	4
Öz Değerlendirme	4
İleri eğitim ve danışmanlık	5
Değerlendirme ziyareti	5
Akreditasyon Kararı	6
III. Öz Değerlendirme Gerekçesi	6
IV. Fakülte Öz Değerlendirme Komitesinin Oluşumu	6
V. Öz Değerlendirme Raporu İçeriği	6
VI. Öz Değerlendirme Raporunun Formatı ve Dağıtımı	7
VII. Gizlilik	7
TÜRKİYE ULUSAL ECZACILIK LİSANS EĞİTİMİ PROGRAMI AKREDİTASYON STANDARTLARI VE KILAVUZLARI DEĞERLENDİRME REHBERİ	8
1. MİSYON, PLANLAMA VE DEĞERLENDİRME STANDARTLARI	9
Standart 1. Eczacılık Fakültesinin Misyon, Amaç ve Hedefleri	9
Standart 2. Stratejik Planlama	10
Standart 3. Performans Değerlendirmesi	10
2. ÖRGÜTLENME VE YÖNETİM STANDARTLARI	12
Standart 4. Eczacılık Fakültesi ve Üniversite Arasındaki İlişkiler	12
Standart 5. Üniversite ve Bağlı Sağlık Hizmet Kuruluşları Arasındaki İlişkiler	13
Standart 6. Eczacılık Fakültesinin Örgütlenmesi ve Yönetimi	14
Standart 7. Fakülte Yönetiminin Sorumlulukları	15
3. AKADEMİK PROGRAM STANDARTLARI	16
Standart 8. Eczacılıkta Akademik Program	16
Standart 9. Çekirdek Eğitim Programında Alanlar ve İçerik - Bilgi ve Beceriler	17
Standart 10. Çekirdek Eğitim Programında Alanlar ve İçerik – Stajlar ve mezuniyet projesi	19
Standart 11. Öğretim ve Öğrenim Süreçleri	22
Standart 12. Öğrencinin Öğrenme Durumunun Değerlendirilmesi	24
Standart 13. Akademik Programın Değerlendirilmesi	25

4. ÖĞRENCİ STANDARTLARI	25
Standart 14. Kabul Ölçütleri, Politikalar ve Yöntemler	25
Standart 15. Öğrenci Hizmetleri	26
Standart 16. Öğrenci Temsili	27
Standart 17. Öğrenci/Öğretim Kadrosu İlişkileri	28
5. ÖĞRETİM KADROSU VE YÖNETİCİ STANDARTLARI	29
Standart 18. Öğretim Kadrosu ve Yöneticiler: Nicel Etmenler	29
Standart 19. Öğretim Kadrosu ve Yöneticiler: Nitel Etmenler	30
Standart 20. Öğretim Kadrosunun Değerlendirilmesi	31
6. TESİSLER VE ÖĞRENME KAYNAKLARIYLA İLGİLİ STANDARTLAR	32
Standart 21. Kütüphane ve Öğrenme Kaynakları	32
Standart 22. Fiziksel Tesis ve Olanaklar	33
7. MALİ KAYNAKLARLA İLGİLİ STANDARTLAR	34
Standart 23. Mali Kaynaklar	34

GENEL BİLGİLER

I. Giriş

Öz Değerlendirme Raporu (ÖDR) Hazırlama Kılavuzu, Ulusal Eczacılık Eğitimi Akreditasyon Kurulu (ECZAK) tarafından eczacılık lisans eğitim programı akreditasyon başvurusunda bulunan Eczacılık Fakültelerinin değerlendirilmesi için hazırlanmış olan akreditasyon standartlarına uygunluk sağlayacak şekilde düzenlenmiştir. Fakültelerin öz değerlendirme raporlarında bu standartları karşılamaları halinde belgelerle birlikte ibraz etmeleri ve açıklamaları beklenmektedir.

II. Akreditasyon Süreci

Başvuru ve bilgilendirme ziyareti

1. Akredite olmak isteyen eczacılık fakülteleri doldurdukları ıslak imzalı basılı başvuru formları ile her yılın **1-15 Ocak** tarihleri arasında ECZAK sekreterliğine başvurur. Kurumlar başvuru sırasında ön ziyaret, eğitim ve danışmanlık talep edip etmediklerini belirtir.
2. ECZAK, 16-31 Ocak tarihleri arasında başvuruları başvuru kriterleri açısından değerlendirir. ÖDR raportörü (ECZAK üyesi 1 kişi) ve ÖDR değerlendirme ekibi üyeleri (diğer komisyondan 2 üye) belirlenir. Başvurusu kabul edilen eczacılık fakültelerinin talep etmesi halinde **1 Şubat- 15 Mart** tarihleri arasında eğitim ve bilgilendirme amaçlı bir ön ziyaret gerçekleştirir.
3. Ön ziyaret sürecinde, ulusal standartları ve öz değerlendirme raporu hazırlama süreçleri ile ilgili bilgi verilmesi amaçlanır. ECZAK tarafından Danışmanlık ve Eğitim Komisyonu'ndan iki, Standartları Belirleme ve Geliştirme Komisyonu'ndan bir üyenin yer aldığı üç kişilik bir bilgilendirme ekibi görevlendirilir.
4. Bilgilendirme ekibi üyeleri bu ön ziyarette, 'Kurum Eğitimi' verir ve varsa kurumun ileri eğitim ve danışmanlık taleplerini süreci aktaran bir raporu ECZAK'a sunar.
5. Ön ziyaretteki tüm masraflar (yol, barınma, eğitim materyali v.b) talep eden kurum tarafından karşılanır.

Öz Değerlendirme

6. Kurumlar, ECZAK Öz Değerlendirme Raporu Hazırlama Kılavuzu ve Türkiye Ulusal Eczacılık Lisans Eğitim Programları Akreditasyon Standartları doğrultusunda hazırladıkları ÖDR dosyasını en geç başvuru yılının **30 Haziran** tarihi mesai bitimine kadar ECZAK'a iletir. ÖDR dosyasında yer alan belgelerin 2014 Haziran tarihine kadar olan bilgileri içermesi beklenmektedir. ÖDR değerlendirme ekibine dosya iletilir. Temmuz ve Ağustos ayında ekip tarafından değerlendirme yapılması ve rapor

hazırlanması istenir. En geç ağustos ayı sonu itibariyle değerlendirme raporu ECZAK sekreterliğine iletilir. Eylül ayında toplanan ECZAK toplantısında, raporun ECZAK Öz Değerlendirme Raporu Kılavuzu ve Ulusal Eczacılık Lisans Eğitim Programları Akreditasyon Standartları doğrultusunda uygun olduğuna karar verilen kurumlar için değerlendirme ziyareti ekibi belirlenir ve başvuran kuruma bu bilgi iletilir. Değerlendirme ve İzleme Ziyaret Ekibinin üyeleri arasında ÖDR raportörü de yer alır, ancak ziyaret edilecek fakültenin öğretim üyesi üye olarak yer alamaz. Başvuran kurum Dekanının ziyaret ekibi üyelerine 1 ay içerisinde itiraz hakkı vardır. Bu itiraz ECZAK Başkanı tarafından değerlendirilir ve ECZAK'da kesin karara bağlanır. Ziyaret edilecek kurumların ÖDR'leri ilgili ekibe iletilerek değerlendirme ziyareti süreci başlatılır.

7. ÖDR'lerin, başvuru yılının 30 Haziran tarihi mesai bitimine dek ulaştırılmadığı, kılavuzda belirtilen şekilde hazırlanmadığı veya Ulusal Eczacılık Lisans Eğitim Programları Akreditasyon Standartlarını karşılamadığı durumlarda ECZAK tarafından kurumların başvuru süreci bir sonraki başvuru dönemine kadar dondurulur. Durum, ayrıntılı bir raporla kuruma bildirilir ve varsa ileri eğitim ve danışmanlık talepleri alınır.
8. Her türlü başvuru dondurma kararına yapılacak itirazlar, ECZAK tarafından yeniden değerlendirilmeye alınır.

İleri eğitim ve danışmanlık

9. Hizmet almak istediğini ECZAK'dan yazılı olarak talep eden tüm eczacılık fakülteleri için, ECZAK tarafından bir eğitim ve danışmanlık ekibi belirlenir. Bu ekipte, Danışmanlık ve Eğitim Komisyonu üyeleri yanında gerektiğinde eğitim alanında deneyimli ve/veya eğitim almış eczacılık fakültesi öğretim üyeleri de görevlendirilebilir.
10. Eğitim ve danışmanlık sürecindeki tüm masraflar (yol, barınma, eğitim materyali, vb) talep eden kurum tarafından karşılanır.

Değerlendirme ziyareti

11. Değerlendirme Ziyareti ekipleri, her yılın **1 Ekim- 15 Aralık** tarihleri arasında ECZAK Değerlendirme Ziyareti Kılavuzu doğrultusunda belirlenen ziyaretlerini gerçekleştirerek "Değerlendirme Ziyareti Raporu" hazırlar ve en geç aynı yılın 31 Aralık tarihine kadar ECZAK'a iletir. Değerlendirme ziyareti sürecindeki tüm masraflar (yol, barınma, vb) başvuran kurum tarafından karşılanır.

Akreditasyon Kararı

12. Değerlendirme ziyaret raporunu 15 gün içerisinde maddi hataları düzeltmek üzere başvuran Fakülte Dekanlığına gönderilir. ECZAK başkanı değerlendirme ziyaret raporlarını Ocak ayının ilk haftası içinde ECZAK üyelerine dağıtır. Her Fakülte ile ilgili raporlar ECZAK tarafından izleyen yılın ilk toplantısında değerlendirilerek karara bağlanır ve kuruma iletilir. ECZAK kararı, '**akreditasyon**', '**akreditasyon adaylığı**' veya '**yeniden başvuru**' olmak üzere 3 şekilde olabilir:

Akreditasyon adaylığı verilen kurumlar izleyen yılın Ekim ayı içerisinde aynı değerlendirme ve izleme ziyareti ekibi tarafından ziyaret edilerek yeni bir rapor hazırlanır ve durumları ECZAK tarafından karara bağlanır.

III. Öz Değerlendirme Gerekçesi

Öz Değerlendirme Raporu, akreditasyon için başvuran fakülte tarafından hazırlanan ve fakülte ile ilgili temel bilgileri içeren belgedir. Fakültenin Ulusal Eczacılık Lisans Eğitim Programları Akreditasyon Standartları'nı karşılama durumunu, güçlü ve zayıf yönlerini ve eksiklerini kapsamalıdır. Öz Değerlendirme Raporu Değerlendirme ve İzleme Ziyareti Komisyonunun yerinde inceleme ziyareti öncesinde ön bilgi sağlamaya yöneliktir. Raporun sonucuna göre Fakülte ziyareti planlanır.

IV. Fakülte Öz Değerlendirme Komitesinin Oluşumu

Bu Komitenin en az 12 kişiden oluşması önerilir.

1. Dekan/Dekan Yardımcıları
2. Fakülte Sekreteri
3. Öz Değerlendirme Koordinatörü (Eğitimle ilgili deneyimli öğretim üyesi)
4. Öğretim Üyeleri (Fakültenin eğitim-öğretim planlama, yönetim ve değerlendirilmesi konusunda deneyimli öğretim üyeleri en az 5 kişi)
5. Araştırma Görevlisi
6. Mezun
7. Öğrenci

V. Öz Değerlendirme Raporu İçeriği

Öz Değerlendirme Raporu, akreditasyon için başvuruda bulunan Eczacılık fakültesinin ECZAK tarafından istenen nitel ve nicel bilgileri sağlamaya yöneliktir. Bu raporda, fakülteyi tanıtan ve Türkiye Ulusal Eczacılık Lisans Eğitimi Programı Akreditasyon Standartları ve Kılavuzları'nda belirtilen veriler yer almalıdır.

Öz Değerlendirme Rapor'unda aşağıdaki bölümlere yer verilmelidir:

- A. Fakültenin genel tanıtımı
- B. ÖDR Hazırlama Süreci
- C. Eczacılık lisans eğitim programı ulusal standartlarını karşılama durumu
 - C1. ÖDR Özeti
 - C2. Ulusal Eczacılık Lisans Eğitim Programı Standartlarına ait açıklamalar
 - 1. Misyon, amaç ve hedefler
 - 2. Örgütlenme ve yönetim
 - 3. Akademik program
 - 4. Öğrenci
 - 5. Öğretim kadrosu ve yönetici
 - 6. Tesisler ve öğrenme kaynakları
 - 7. Mali kaynaklar
- D. Ekler
 - Eczacılık lisans eğitim programı ulusal standartlarının karşılandığını gösteren öz değerlendirme raporunu destekleyen belgeler.

VI. Öz Değerlendirme Raporunun Formatı ve Dağıtımı

Öz değerlendirme raporu kapak sayfasında, eczacılık fakültesinin adı belirtilmelidir. ECZAK tarafından hazırlanan ÖDR Kılavuzuna uygun olarak düzenlenmeli ve Times New Roman yazı karakteri kullanılarak 12 punto ve 1,5 satır aralıklı, A4 boyutunda hazırlanmalıdır. Rapor ve ek belgeleri ayrı ayrı 4 (dört) kopya halinde ciltlenmeli ve CD'ye basılı birer kopyaları ECZAK sekreterliğine iletilmelidir.

VII. Gizlilik

Fakültenin öz değerlendirme raporunda verilen bilgiler ECZAK'ın değerlendirmesi içindir ve ilgili kurumun yazılı izni olmadıkça açıklanamaz, üçüncü kişilere aktarılamaz, ancak kurumun adı belirtilmeden ve fakülteye ilişkin ipucu verilmeyecek şekilde ECZAK tarafından kullanılabilir.

TÜRKİYE ULUSAL ECZACILIK LİSANS EĞİTİMİ PROGRAMI AKREDİTASYON STANDARTLARI VE KILAVUZLARI DEĞERLENDİRME REHBERİ

1. MİSYON, PLANLAMA VE DEĞERLENDİRME STANDARTLARI

Standart 1. Eczacılık Fakültesinin Misyon, Amaç ve Hedefleri

Standart 2. Stratejik Planlama

Standart 3. Performans Değerlendirmesi

2. ÖRGÜTLENME VE YÖNETİM STANDARTLARI

Standart 4. Eczacılık Fakültesi ve Üniversite Arasındaki İlişkiler

Standart 5. Üniversite ve Bağlı Sağlık Hizmet Kuruluşları Arasındaki İlişkiler

Standart 6. Eczacılık Fakültesinin Örgütlenmesi ve Yönetimi

Standart 7. Fakülte Yönetiminin Sorumlulukları

3. AKADEMİK PROGRAM STANDARTLARI

Standart 8. Eczacılıkta Akademik Program

Standart 9. Çekirdek Eğitim Programında Alanlar ve İçerik - Bilgi ve Beceriler

Standart 10. Çekirdek Eğitim Programında Alanlar ve İçerik – Stajlar ve mezuniyet projesi

Standart 11. Öğretim ve Öğrenim Süreçleri

Standart 12. Öğrencinin Öğrenme Durumunun Değerlendirilmesi

Standart 13. Akademik Programın Değerlendirilmesi

4. ÖĞRENCİ STANDARTLARI

Standart 14. Kabul Ölçütleri, Politikalar ve Yöntemler

Standart 15. Öğrenci Hizmetleri

Standart 16. Öğrenci Temsili

Standart 17. Öğrenci/Öğretim Kadrosu İlişkileri

5. ÖĞRETİM KADROSU VE YÖNETİCİ STANDARTLARI

Standart 18. Öğretim Kadrosu ve Yöneticiler: Nicel Etmenler

Standart 19. Öğretim Kadrosu ve Yöneticiler: Nitel Etmenler

Standart 20. Öğretim Kadrosunun Değerlendirilmesi

6. TESİSLER VE ÖĞRENME KAYNAKLARIYLA İLGİLİ STANDARTLAR

Standart 21. Kütüphane ve Öğrenme Kaynakları

Standart 22. Fiziksel Tesis ve Olanaklar

7. MALİ KAYNAKLARLA İLGİLİ STANDARTLAR

Standart 23. Mali kaynaklar

1. MİSYON, PLANLAMA VE DEĞERLENDİRME STANDARTLARI

Standart 1.	Eczacılık Fakültesinin Misyon, Amaç ve Hedefleri
<p>Fakülte, eğitim, araştırma ve hizmet alanlarında misyonunu, amaç ve hedeflerini ilgili tüm paydaşların katılımı ile tanımlamış, mutlaka yayımlamış ve taraflarla paylaşmış olmalıdır. Amaç ve hedefler üniversitenin misyonu, eczacılık meslek uygulamalarının güncel standartları ve eğitim çıktıları ile uyumlu olmalıdır.</p>	
<u>Kılavuz 1.1</u>	Fakültenin amaç ve hedefleri eğitim, araştırma-geliştirme, üretim ve hizmet açısından öğrencilerin kazanması beklenen bilgi, beceri ve tutumları ve eczacıdan beklenen tüm yetkinlikleri kapsamalıdır. Öğretim kadrosu, öğretimde mükemmelliğe ulaşılmasını özendirmeli; araştırma ve eğitim etkinliklerinde liderlik sağlamalıdır.
<u>Kılavuz 1.2</u>	Fakültenin misyonu fakültenin eğitim felsefesine yer vermelidir. Misyonda, eczacılık mesleki eğitim programının, toplum sağlığının güncel ve değişen ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde mesleğin bütün uygulama alanlarında etkin görev, yetki ve sorumluluklar alabilecek eczacılar yetiştirmek üzere hazırlanmış olduğu ortaya konmalıdır.
<u>Kılavuz 1.3</u>	Fakültenin misyonunda geleneksel eczacılık hizmetlerinin yanında özellikle farmasötik bakım eczacılık mesleğinin çağdaş uygulaması olarak benimsenmiş olmalıdır. Bu amaçla eczacının sağlık alanındaki diğer meslek çalışanları ile işbirliği yapması, hastalarda ilaç kullanımı ve bununla ilgili tedavi sonuçlarının sorumluluğunu paylaşması açısından gerekli eğitsel hazırlık yapılmalı ve farmasötik bakım konusunda gerekli bilgi, beceri, değer ve tutumlar kazandırılmalıdır.
<u>Kılavuz 1.4</u>	Fakültenin misyon, amaç ve hedefleri, bireysel ve toplumsal değerlere saygılı, eğitim ve öğretim ortamını besleyip geliştirici; öğrencilere, mesleki sorumluluk ve etik ilkeler doğrultusunda meslektaşları, hastalar ve diğer paydaşlarla birlikte çalışma ve iletişim kurma becerisini kazandıracak nitelikte olmalıdır.
<p><u>Açıklamalar:</u></p> <p><i>Fakültenin eğitim amaç ve hedefleri, misyon ve vizyonu ve nerede yayımlandığı belgelenmelidir; güncelleme yapıldıysa zamanı belirtilmeli ve belgelerle desteklenmelidir. Fakültenin amaç ve hedeflerinin eğitim, araştırma-geliştirme, üretim ve hizmet açısından öğrencilerin kazanması beklenen bilgi, beceri ve tutumları ve eczacıdan beklenen tüm yetkinlikleri kapsadığı açıklanmalıdır. Fakültenin misyon, amaç ve hedeflerinin belirlenmesinde paydaş görüşlerinin alındığı belgelenmeli (komisyon toplantı tutanakları, fakülte toplantı kararları gibi); amaç ve hedeflerin üniversitenin misyonu ile uyumu açıklanmalıdır. Standart ve kılavuzlar ile ilgili olduğu düşünülen diğer destekleyici belgeler de sunulmalıdır.</i></p>	

Standart 2.	Stratejik Planlama
<p>Eczacılık fakültesi misyonu doğrultusunda vizyonuna ulaşmasını sağlayacak; eğitim, araştırma-geliştirme, üretim ve hizmetlerine ilişkin amaç ve hedeflerinin tanımlandığı stratejik bir plana sahip olmalıdır. Stratejik plan, üniversitenin stratejik planına paralel olarak hazırlanmalıdır. Bu planlama sürecinde ulusal ve uluslararası eczacılık eğitiminin amaç ve hedefleri göz önünde bulundurulmalı, Üniversite yönetiminin işbirliği ve desteğinden yararlanılmalıdır.</p>	
<u>Kılavuz 2.1</u>	Stratejik planlama sürecine fakülte öğretim elemanlarının, öğrencilerin, eczacıların (mezunların) ve diğer tüm paydaşların katılımı sağlanmalıdır. Finansal ve akademik planlama sürecinde devam eden ve beklenmekte olan mesleki değişimler de göz önünde bulundurulmalıdır.
<u>Kılavuz 2.2</u>	Stratejik planlama sürecinde amaç ve hedefler her yıl fakülte yöneticileri, öğretim elemanları, öğrenciler ve mezunlar tarafından gözden geçirilmeli ve gerektiğinde değiştirilebilmelidir. Fakültenin stratejik planı her an ulaşılacak şekilde mutlaka yayımlanmalı ve tüm paydaşlarla paylaşılmış olmalıdır.
<p><u>Açıklamalar:</u></p> <p><i>Fakültenin stratejik planı ekte verilmeli ve nerede yayımlandığı belgelenmelidir; güncelleme yapıldıysa zamanı belirtilmeli ve belgelerle desteklenmelidir. Stratejik planlama sürecine fakülte öğretim elemanlarının, öğrencilerin, eczacıların (mezunların) ve diğer tüm paydaşların katılımının sağlandığı ve üniversite yönetiminin işbirliği ve desteğinden yararlanıldığı açıklanmalıdır.</i></p> <p><i>Standart ve kılavuzlar ile ilgili olduğu düşünülen diğer belgeler sunulmalıdır.</i></p>	

Standart 3.	Performans Değerlendirmesi
<p>Eczacılık fakültesi amaç ve hedeflerine ne kadar ulaştığını belirlemek amacıyla bir performans değerlendirme sistemi kurmalıdır. Bu sistemde her hedefe uygun performans göstergeleri belirlenmeli ve tanımlanmalıdır.</p>	
<u>Kılavuz 3.1</u>	Fakülte, eğitim, araştırma ve hizmet alanındaki hedeflerine ulaşabilirliğini saptamak için performans göstergelerini en az yılda bir kez düzenli olarak ölçmeli ve geliştirmelidir. Özellikle eğitim programları ve içeriğinde, öğretim stratejilerinde, öğrenci politikalarında, öğretim elemanlarının sayısı, alımı ve verimli çalışmalarında sürekli iyileşme sağlanmasına özen gösterilmelidir.
<u>Kılavuz 3.2</u>	Eczacılık mesleki eğitim programının etkinliğinin ve öğrencilerin başarılarının değerlendirilmesinde, öğretim üyesi, öğrenci, mezun ve

	diğer paydaşların geri bildirimleri, öğrencilerin sınav başarıları ve diğer göstergeler dikkate alınmalıdır. Bu göstergelerin fakültenin misyon, amaç ve hedeflerinin gerçekleşmesindeki rolleri irdelenmeli ve eczacılık mesleki eğitim programının iyileştirilmesi yönünde kullanılmalıdır. Eğitim programının değerlendirme sonuçları fakülte yönetimi, akademik kadro, öğrenciler ve diğer paydaşlar (Türk Eczacıları Birliği ve Eczacı odaları, ilaç endüstrisi, Sağlık Bakanlığı ve ilgili kurumları, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve ilgili kurumları gibi) ile paylaşılmalıdır.
--	---

Açıklamalar:

Fakülte, eğitim, araştırma ve hizmet alanındaki hedeflerine ulaşabilirliğini saptamak için performans göstergelerini düzenli olarak ölçtüğünü ve eğitim programının değerlendirme sonuçlarını fakülte yönetimi, akademik kadro, öğrenciler ve diğer paydaşlarla paylaştığını açıklamalıdır.

Fakültenin performans göstergeleri ile ilgili özet bilgi ve tablolar bu bölümde verilmelidir (son beş yıl içinde öğretim üyesi/görevlisi başına düşen uluslararası yayın sayısı; öğretim üyesi/görevlisi başına düşen ulusal yayın sayısı; öğretim üyesi/görevlisi başına düşen Uluslar arası ve ulusal Kitap/kitapta bölüm sayısı; öğretim üyesi/görevlisi başına düşen bildiri/poster sayısı; öğretim üyesi/görevlisi başına düşen fakülte tarafından gerçekleştirilen ulusal ve uluslararası kongre, sempozyum, bilimsel toplantı sayısı; öğretim üyesi/görevlisi başına düşen atıf sayısı; öğretim üyesi/görevlisi başına düşen proje sayısı; öğretim üyesi/görevlisi başına düşen öğrenci sayısı; danışman başına düşen öğrenci sayısı; öğrenci başarı oranı; mezun olan öğrencilerin iş bulma oranı ve dağılımı; mezun olan Lisans üstü öğrenci sayısı; öğretim elemanlarının aldığı ödüller gibi). Standart ve kılavuzlar ile ilgili olduğu düşünülen diğer belgeler de sunulmalıdır.

2. ÖRGÜTLENME VE YÖNETİM STANDARTLARI

Standart 4.	Eczacılık Fakültesi ve Üniversite Arasındaki İlişkiler
<p>Üniversite örgütsel yapısı içinde eczacılık fakültesinin konumu ve üniversite yönetimi ile olan ilişkisi sağlık bilimleri ile ilgili diğer fakültelere benzer statüde olmalıdır. Eczacılık fakültesinin çıkarlarını korumak üzere üniversitenin eğitim, öğretim ve diğer faaliyetleri ile ilgili çalışmalarında yer alarak üniversite yönetimine katılımı sağlanmalıdır. Dekan, rektöre ve üniversitenin diğer yetkililerine kolayca erişebilmelidir. Üniversite, fakültenin misyon, amaç ve hedeflerinin yerine getirilmesinde ve hedeflenen eczacılık mesleki eğitim programının gerçekleştirilmesinde ve kalitesinin iyileştirilmesinde yeterli kaynak ve idari desteği sağlamalıdır. Üniversite, eğitim, araştırma ve uygulama alanlarında eczacılık fakültesi ile üniversitenin öncelikle sağlıkla ilgili akademik ve idari birimleri arasındaki ilişkilerin gelişmesine destek olmalıdır.</p>	
<u>Kılavuz 4.1</u>	Fakülte eczacılık mesleki eğitim programının belirlenmesi ve uygulanmasında gerekli kurumsal yetki ve politikalar ile tutarlı sorumlulukları içeren özerkliğe sahip olmalıdır.
<u>Kılavuz 4.2</u>	Fakülte öğretim elemanları, gerek üniversitenin gerekse fakültenin refahı için üniversite komitelerinde görev alarak üniversite yönetimine katılmalıdır.
<u>Kılavuz 4.3</u>	Üniversite, fakültenin istikrarını sağlamak için yeterli mali ve fiziksel kaynak sağlamanın yanı sıra, destek hizmetleri, personel, kayıt ve yönetim ofisleri, kütüphane, basım hizmetleri, fon sağlama ve artırılması, araştırma desteği, uluslararası bağlantılar, iç düzen ve bakım, iletişim ve bilgi teknolojileri, öğrenci sağlık ve danışma hizmetleri, mezunlar ve ilgili kurumlarla ilişkileri sağlamalı veya bunun için gereken düzenlemeleri yapmalıdır.
<u>Kılavuz 4.4</u>	Üniversite, sağlık bilimleri ve eczacılık eğitime katkı veren diğer disiplinler ile ilgili fakültelerdeki öğretim üyeleri arasındaki ilişkileri geliştirmeli ve öğrencilerin mesleki deneyimlerini artırmak için bu yönde işbirliğini teşvik etmelidir.
<u>Kılavuz 4.5</u>	Üniversite, sağlık bilimleri alanında mesleki eğitim veren kurumların işbirliğini teşvik edip kolaylaştırmalıdır. Eczacılık fakültesi öğrencileri, stajlar ve entegre küçük grup öğrenme etkinlikleri gibi alanlarda diğer sağlık bilimleri programlarına devam eden öğrencilerle ortak çalışmalardan yararlanmalıdır.

Açıklamalar:

Son beş yılda üniversite komisyonlarında görev alan öğretim elemanlarının listesi belgelerle desteklenerek verilmelidir. Üniversite tarafından sağlanan ve fakültenin yararlandığı destek hizmetleri, personel, kayıt ve yönetim ofisleri, kütüphane, basım hizmetleri, araştırma desteği, uluslararası bağlantılar, iç düzen ve bakım, öğrenci sağlık ve danışma hizmetleri, mezunlar ve ilgili kurumlarla ilişkilerin sağlanması gibi hizmetler belgelenmelidir. Fakülte, eğitiminde sağlık bilimleri ve eczacılık eğitime katkı veren diğer disiplinler ile işbirlikleri yapıyorsa; diğer sağlık bilimleri fakültelerinin öğrencileri ile ortak staj ve öğrenme etkinlikleri varsa belgelendirmelidir. Standart ve kılavuzlar ile ilgili olduğu düşünülen diğer belgeler sunulmalıdır.

Standart 5.	Üniversite ve Bağlı Sağlık Hizmet Kuruluşları Arasındaki İlişkiler
Üniversite, eczacılık uygulaması yapılan ve sağlık hizmeti sunulan kendisine bağlı birimleri desteklemelidir.	
<u>Kılavuz 5.1</u>	Üniversitenin ve üniversiteye bağlı sağlık kuruluşlarının idari düzenleri ve örgütlenme yapıları sağlık hizmetleri, araştırma ve eğitim aktivitelerini desteklemeli; hizmet ve eğitim birimleri arasındaki bağları açık bir şekilde tarif etmeli; hasta odaklı bakım ve eğitim etkinlikleri arasında dengeli bir birliktelik sunmalı ve eczacılık fakültesinin akademik aktiviteleri yönetme ve denetlemesini güvence altına almalıdır.
<u>Kılavuz 5.2</u>	Eczacılık mesleki eğitim programı üniversiteye bağlı sağlık hizmeti eğitimi verilen kurumların olanakları ile uyumlu olmalı ve eczacılık fakültesi öğrencilerinin eğitiminde bu olanaklar kullanılabilir. Eczacılık fakültesi ile sağlık kuruluşları ve bu sağlık kuruluşlarının eczane hizmetleri arasında uyumlu ilişkiler bulunmalıdır. Eczacılık fakültesinin mesleki eğitim programları sağlık kuruluşlarının eczacılık hizmetleri ile entegre edilmelidir.
<u>Kılavuz 5.3</u>	Fakülte, mesleki uygulama standartları, uygulamaların yapıldığı yerlerde aranan nitelikler ve sürekli mesleki gelişim konularında yerel düzenleyici meslek kuruluşları ile işbirliği yapmalıdır. Bu işbirliği sosyal, eğitsel ve mesleki ihtiyaçların karşılanmasını kolaylaştırmalıdır.
<u>Açıklamalar:</u>	
<i>Fakültenin meslek kuruluşları ile işbirlikleri belgelendirilmelidir. Üniversiteye bağlı sağlık kuruluşlarının olanaklarından eczacılık eğitiminde yararlanılıyorsa belgelenmelidir. Üniversitenin ve üniversiteye bağlı sağlık kuruluşları ile eğitimde yapılan işbirlikleri ve eğitim programının burada verilen eczacılık hizmetleri ile entegrasyonu açıklanmalıdır.</i>	

Standart ve kılavuzlar ile ilgili olduğu düşünülen diğer belgeler sunulmalıdır.

Standart 6.	Eczacılık Fakültesinin Örgütlenmesi ve Yönetimi
<p>Eczacılık fakültesi genel misyonunu gerçekleştirecek şekilde örgütlenmeli, kaynakların etkili kullanılmasını planlamalı, bilimsel öncelikleri desteklemeli, eczacılık mesleki eğitim programlarının hedef ve amaçları için çalışmalıdır. Yönetim yapısı içinde idari ve akademik görevleri yerine getirebilecek bir dekana sahip olmalıdır. Fakültenin idari ve örgütsel yapısı, yetkilerin ve sorumlulukların sınırlarını açık bir şekilde tanımlamalıdır. Fakülte dekanı, öğretim elemanları ve idari personel arasında karşılıklı anlayış ve işbirliği olmalı ve herkes gerekli sorumluluğu üstlenmelidir.</p>	
<u>Kılavuz 6.1</u>	<p>Bölüm, anabilim dalı gibi alt birimler olarak örgütlenmiş olan fakültelerde, bölüm, anabilim dalı, bilim dalı başkanları gibi üst yöneticiler, görevlerini yapabilmeleri için gerekli yetkilerle donatılmalı ve fakültenin misyonu ile uyumlu hedef ve amaçlar için çalışmalıdır. Fakültenin amaç ve hedeflerinin sistematik değerlendirilmesinde, her birimin genel hedeflerin gerçekleşmesine olan katkısı ve başarısı ölçülmelidir.</p>
<u>Kılavuz 6.2</u>	<p>Fakültenin yönetiminin düzenli aralıklarla değerlendirilmesi için ölçütler belirlenmeli ve buna yönelik bir mekanizma devrede olmalıdır. Değerlendirme süreci öğrencileri ve eczacılık mesleğini halen uygulamakta olan meslektaşları da kapsayacak geniş bir tabana oturmalıdır.</p>
<u>Kılavuz 6.3</u>	<p>Fakülte, üniversite politikaları ile uyumlu bir yönetim sistemi benimsemelidir. Yönetim sistemi bütün öğretim kadrosunun sorumluluklarını belirleyen bir dizi yönetmeliği içermelidir. Tüm öğretim kadrosuna bu yönetime katılma fırsatı tanınmalıdır. Fakülte, mezunları dahil tüm bileşenleri ve paydaşlarını bilgilendirecek bir iletişim ağı oluşturmalıdır.</p>
<u>Kılavuz 6.4</u>	<p>Fakültede kurullar ve gerektiğinde komisyonlar oluşturulmalı ve düzenli çalışmaları sağlanmalıdır. Fakülte kurul ve komisyonlarında var olan bütün anabilim ve bilim dalları dengeli bir biçimde temsil edilmelidir. Gerektiğinde, eczacılar, kısmi zamanlı çalışan öğretim üyeleri ve öğrenciler bu kurullara ve komisyonlara davet edilmelidir. Bu kurul ve komisyonların kayıtları düzenli bir şekilde tutulmalı, saklanmalı ve</p>

	kolayca erişilebilir olmalıdır.
<p><u>Açıklamalar:</u></p> <p><i>Fakültenin örgütlenme şeması ve tüm yöneticileri hakkında bilgi verilmelidir. Fakülte kurul ve komisyonları ve görev alanlar hakkında son 5 yıla ait bilgi sunulmalıdır. Fakülte amaç ve hedeflerinin sistematik değerlendirilmesinde, her birimin genel hedeflerin gerçekleşmesine olan katkısı ve başarısı belirtilmelidir. Fakültede bir iletişim ağının varlığı açıklanmalıdır. Standart ve kılavuzlar ile ilgili olduğu düşünülen diğer belgeler sunulmalıdır.</i></p>	

Standart 7.	Fakülte Yönetiminin Sorumlulukları
<p>Dekan, öğretim kadrosunu ve öğrencileri isteklendiren ve onları başarının ortakları olarak bir araya toplayan, yaratıcı ve ilerici bir mesleki ve akademik yönetim göstermelidir. Dekan, fakültenin öğretim kadrosuyla uyum içinde, misyon, amaç ve hedeflerin hazırlanması, yazıya dökülmesi, uygulanması ve değerlendirilmesi; yetkin bir öğretim ve yönetim kadrosunun görevlendirilmesi; görevde süreklilik ve gelişiminin sağlanması; eğitim, araştırma ve hizmet programlarının geliştirilmesi, uygulanması, değerlendirilmesi ve güçlendirilmesi; nitelikli öğrencilerin fakülteye çekilmesine ve kabulüne yönelik programların başlatılması, uygulanması ve sürdürülmesi; akademik performans ve ilerleme standartlarının belirlenmesi ve uygulanması; fakülteye kaynak sağlanması ve fakültenin ağırlığının gerek yerleşkede gerekse dış çevrelerde korunup sürdürülmesinden sorumludur.</p>	
<u>Kılavuz 7.1</u>	<p>Dekan, eczacılık eğitimi, bilimsel araştırma ve akademik çalışmalar ve çağdaş eczacılık uygulamaları konusunda liderlik yapabilecek niteliklere sahip olmalıdır. Dekanın belirgin ve etkili liderlik göstergeleri arasında, pedagoji dâhil eğitim ve araştırmaya bağlılık; genel olarak mesleğe, özel olarak eczacılık uygulamalarına yönelik akademik duyarlılık; başarılı bir akademik kariyer; mesleki veya bilimsel toplulukların çalışmalarına aktif olarak katılma; mezunlarla olumlu ilişkiler geliştirme; üniversite yönetimi düzeyinde fakülteyi kararlı bir şekilde tanıtmaya ve savunma özellikleri sayılabilir.</p>
<u>Kılavuz 7.2</u>	<p>Dekanın üniversitede zorunlu olarak başka yönetim görevleri üstlendiği durumlarda, fakülte işlerinin gerektiği gibi yürütülebilmesi için dekanlığa ek idari destek sağlayacak düzenlemelere gidilmelidir.</p>

<u>Kılavuz 7.3</u>	Bölümler, anabilim dalları veya diğer alt birimlerin yöneticileri, ilgili birimlerde gelişme sağlanması; öğretim kadrosuna yol gösterilmesi ve geliştirilmesi; derslerin etkili biçimde verilmesinin sağlanması; bütçe ve ilgili diğer işlemlerin yürütülmesi; fakültenin misyonu ile tutarlı amaç ve hedeflerin ortaya konulması ve değerlendirilmesinden sorumlu olmalıdır.
<p><u>Açıklamalar:</u></p> <p><i>Dekanın idari deneyimlerini de kapsayacak şekilde özgeçmişini sunulmalıdır. Ek idari görevleri varsa yapılan idari destek sağlayacak düzenlemeler açıklanmalıdır. Dekan yardımcılarının özgeçmişleri eklenmelidir. Standart ve kılavuzlar ile ilgili olduğu düşünülen diğer belgeler sunulmalıdır.</i></p>	

3. AKADEMİK PROGRAM STANDARTLARI

Standart 8.	Eczacılıkta Akademik Program
<p>Eczacılık fakültesi, öğrencilerine eczacı unvanını alabilmeleri için beş yıllık bir lisans eğitimi programı sunmalıdır. Eczacılık mesleki eğitim programının amaç ve hedefleri, mesleki uygulamaların sorumluluklarını ve toplumsal beklentilerin karşılanmasına yönelik tüm yetkinlikleri kapsamalıdır. Eğitim programı, hasta bireye ve topluma karşı sorumluluklarını sürdürebilmesi için sağlık sisteminin ve sağlık sektörünün ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde geliştirilmelidir. Program öğrenciye ilacın ürün odaklı ve farmasötik bakım gibi hasta odaklı gerekli bilgi, beceri, tutum ve değerleri kazandırmalıdır. Akademik program yaşam boyu öğrenmenin önemini eğitim programının ayrılmaz bir teması olarak yansıtmalıdır.</p>	
<u>Kılavuz 8.1</u>	Eczacılık mesleki eğitim programının hazırlanmasından ve uygulanmasının her aşamasından sorumlu bir eğitim komisyonu ve staj komisyonu oluşturulmalıdır. Eğitim komisyonunun görevi eğitim programının amaçlarını ve yapısını, eğitimle ilgili sonuçları, ders içeriklerini, eğitim stratejilerini ve kalitenin geliştirilmesi için eğitim programının sürekli değerlendirilmesini kapsamalıdır. Eğitim komisyonu ve staj komisyonu, öğretim üye ve yardımcılardan, mesleğin diğer çalışma alanlarından gelen temsilcilerden oluşmalıdır. Öğrenciler de bu komisyona katılabilir.
<u>Kılavuz 8.2</u>	Akademik program, Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK)'nun eczacılık eğitim programı asgari eğitim koşullarını belirleyen 02.02.2008 tarih ve 26775 sayılı resmi gazetede yayınlanan yönetmeliği ve "Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ) Temel Alan Yeterlilikleri" kapsamındaki "Temel Alan Kodu: 72" olan "Sağlık" belgesinin "2.1.3. Sağlık Temel

	Alanı Yüksek Lisans Yeterlilikleri (Akademik Ağırlıklı)” ve/veya “2.2.3. Sağlık Temel Alanı Yüksek Lisans Yeterlilikleri (Mesleki Ağırlıklı)” bölümlerine uygun olmalıdır. Eczacılık eğitimi orta öğrenimden sonra beş akademik yıldan oluşmalıdır. Öğrenci mezun olabilmek için 300 AKTS kredisini tamamlamalıdır.
<u>Kılavuz 8.3</u>	Eczacılık mesleki eğitim programı, eczacılık mesleğinin uygulanması açısından gerekli yeterlilikleri sağlayacak içeriğe sahip olmalıdır.
<u>Açıklamalar:</u>	
<i>Fakültenin eğitim ve staj komisyonu, üyeleri ve çalışmaları hakkında son 5 yıla ait bilgiler sunulmalıdır. Fakültenin eğitim programı, ders listeleri, ders içerikleri ve kredilerini de içerecek şekilde ders bilgi paketleri sunulmalıdır. Programın, öğrenciye ürün odaklı ve farmasötik bakım gibi hasta odaklı hizmetler için gerekli bilgi, beceri, tutum ve değerleri kazandırıp kazandırmadığı konusu belirtilmelidir. Mezunlara yönelik eğitim ve gelişim programları yapılıyorsa belgelendirilmelidir. Asgari eğitim koşullarının TYYÇ temel Alan yetkinliklerine uygunluğu belirtilmelidir. Standart ve kılavuzlar ile ilgili olduğu düşünülen diğer belgeler sunulmalıdır.</i>	

Standart 9.	Çekirdek Eğitim Programında Alanlar ve İçerik - Bilgi ve Beceriler
Eczacılık mesleki eğitim programı, topluma karşı mesleki sorumluluk taşıyan, farklı bilimlerden edindiği bilgileri kullanabilen, bunları birlikte yorumlayabilen, sorunları tanımlayabilen, analiz becerisi gelişmiş, ahlaki ve etik değerlere uygun davranan bir eczacı yetiştirmeyi hedefleyecek şekilde düzenlenmelidir. Eğitim programının bileşenleri dikey ve yatay entegrasyon içinde olmalıdır. Eczacılık Fakültesinin misyonuna uygun olarak, çekirdek eğitim programının üç ana alanı “Temel Eczacılık Bilimleri”, “Eczacılık Meslek Bilimleri” ve Eczacılık Teknolojisi”dir. Bu üç temel alanda yer alan derslerin “Sosyal, Davranışsal ve Yönetimsel Eczacılık Bilimleri” ve “Eczacılık Uygulamaları” ile ilgili konularla bir denge içinde olması sağlanmalıdır.	
<u>Kılavuz 9.1</u>	Temel Eczacılık Bilimleri; genel kimya, analitik kimya, organik kimya, fizik, fizikokimya, tıbbi biyoloji, moleküler biyoloji, hücre biyolojisi, matematik, biyokimya, immünoloji, mikrobiyoloji, anatomi, fizyoloji ve fizyopatoloji alanlarını kapsar. Bu alanlarda verilen eğitim, eczacılık mesleki eğitim programının hedef ve amaçlarına uygun olmalıdır.
<u>Kılavuz 9.2</u>	Eczacılık meslek bilimleri ve eczacılık teknolojisi alanları, derinlik, kapsam, yerindelik, kalite, ardışıklık ve pekiştirme bakımından, eczacılık mesleki eğitim programının entelektüel ve klinik hedefleri için temel oluşturmalıdır. Bu alanlar, sağlığın korunmasında ve hastalıkların tedavisinde yararlanılan ilaçların tasarımı, sentezi, üretimi ve kullanımının anlaşılabilmesi için gerekli bilgileri kazandırmalıdır. Eczacılık

	<p>meslek bilimleri, farmasötik/medisinal kimya, farmakognozi, farmasötik botanik, farmakoloji, farmakoterapi, toksikoloji ve klinik eczacılık/farmasötik bakım gibi alanları kapsamalıdır. Eczacılık teknolojisi bilim alanları ise farmasötik teknoloji, kozmetoloji, radyofarmasi, biyofarmasötik, farmakokinetik ve farmasötik biyoteknoloji gibi alanları içermelidir.</p>
<p><u>Kılavuz 9.3</u></p>	<p>Sosyal, Davranışsal ve Yönetimsel Eczacılık Bilimleri, sağlık ve hastalık durumlarında insan davranışlarını anlama ve etkileme, eczacılıkta yönetim süreci, eczacılık ve sağlık sistemleri, ilaç güvenlik sistemi, tıbbi ve ilaç hatalarının nedenleri ve önlenmesi ve sağlık hizmetlerinin planlanma, finansman ve sunumunda hükümetlerin rolü konularında temel oluşturmalarıdır. Biyoistatistik, epidemiyoloji, sağlık ekonomisi, farmakoekonomi, eczacılık meslek etiği ve mesleki uygulama standartları, sağlık sistemleri, iş ve işyeri yönetimi gibi alanları kapsamalıdır.</p> <p>Sosyal, Davranışsal ve Yönetimsel Eczacılık Bilimleri alanı, hasta odaklı uygulamaların etkin ve verimli yönetimi açısından gerekli bilgi, beceri ve yetkinlikleri sağlamalıdır. Eczacının mesleki rolüne sosyal uyumunu desteklemeli; etik, eleştirel düşünme ve sorun çözme becerilerinin gelişmesine yardımcı olmalıdır. Kamusal ve üçüncü taraf reçeteli ilaç programlarının hazırlanması ve uygulanması; personel, pazarlama ve finansmana yönelik idari faaliyetler; ilaçlar ve sarf malzemelerine ilişkin yönetsel konular da bu kapsamda ele alınmalıdır. Bunlara ek olarak, davranışsal ve sosyal eczacılık bilimleri çeşitli hasta kesimlerine sosyokültürel açıdan yetkin bir şekilde farmasötik bakım sağlanmasını desteklemelidir. Eczacının hastaları savunma ve sağlık sistemini iyileştirmeye yönelik politika girişimlerdeki rolü de ele alınmalıdır.</p>
<p><u>Kılavuz 9.4</u></p>	<p>Eczacılık uygulamaları bir bütündür ve ilacın üretiminden tüketimine kadar bütün mesleki uygulamaları içerir. Eczacılık mesleki eğitim programının Eczacılık Uygulamaları bileşeni birinci basamak sağlık hizmetlerinde ve uzmanlık düzeyinde sağlık hizmeti verilen ortamlarda, hastalara yeterli bakım sağlanması veya hastalar adına girişimlerde bulunulması için gerekli mesleki anlayış ve becerilerin geliştirilmesi için temel oluşturmalarıdır. Bu nedenle, Eczacılık Uygulamaları alanı, kapsamlı, etkili ve güvenli farmasötik bakım açısından önem taşıyan ek beceri, teknik, değer, tutum ve bilgileri temsil eder.</p> <p>Eczacılık Uygulamaları şu disiplinleri kapsamalıdır: Klinik eczacılık, klinik farmakokinetik, terapötik ilaç düzeyi izlemi, işbirliğine dayalı ilaç tedavisi yönetimi, tamamlayıcı ve tıbbi bitkisel ürünler, ilaç etken ve</p>

	yardımcı maddeleri tasarımı, sentezi, üretimi, analizi ve güvenliğinin değerlendirilmesi, majistral ilaç hazırlama, ilaç üretim teknolojisi, kozmetik ürünler, veteriner ilaçlar, teşhis ve hasta başı testleri, tıbbi cihaz bilgisi, hastalık durumu yönetimi, ilaç dağıtımı ve reçete işleme süreci, madde suistimali ve bağımlılığı, literatür değerlendirme dâhil ilaç danışma, gebelikte ve laktasyonda ilaç kullanımı, acil ilk yardım, kanıta dayalı karar verme, akılcı ilaç, geriyatri, sağlığın teşviki ve hastalıkların önlenmesi, bağışıklama, bilgi teknolojisi uygulamalarında destek araçları, ilaç uygulaması, beslenme, pediatri, hastanın değerlendirilmesi ve sonuçlarının izlenmesi, hasta ve sağlık çalışanları ile iletişim, hasta kayıtları ve sağlıkta dokümantasyon, eczacılık mevzuatı ve etik, ilaçların ruhsatlandırılması, ilaçta patent, farmakoekonomi, farmakoterapi ve kendi başına/reçetesiz ilaç kullanımı alanlarını içermelidir.
--	---

Açıklamalar:

Eğitim programında yer alan öğrenme konularının çekirdek eğitimde yer alan konuları kapsadığı değerlendirilmelidir. Eczacılık Fakültesi eğitim programı, ders bilgi paketleri ayrıntılı olarak belgelerle sunulmalıdır. Stajlar veya derslerin uygulanışına ilişkin mevcut yönergeler eklenmelidir. Standart ve kılavuzlar ile ilgili olduğu düşünülen diğer belgeler de sunulmalıdır.

Standart 10.	Çekirdek Eğitim Programında Alanlar ve İçerik – Stajlar ve mezuniyet projesi
	<p>Stajlar, eğitimle ilgili önceden tanımlanmış sonuçlara ulaşılmasını sağlayacak yoğunluk, kapsam, yapı ve sürede olmalıdır. Yürürlükteki eczacılık mevzuatı uyarınca her öğrenci beş yıllık eczacılık eğitimi boyunca bir serbest eczanede ve/veya hastanede bir eczacının denetiminde en az 6 ay staj yapmalıdır. Stajlar eczacılık mesleki eğitim programı boyunca devam etmeli ve programın son yılında ağırlık kazanmalıdır. Stajlar toplam olarak, akademik programın tamamlanmasından önce, öğrencilerin eğitimlerinde hedeflenen tüm çıktıları ve mesleki yeterlilikleri kazanmalarını sağlamalıdır.</p> <p>Her öğrenci eczacılık meslek eğitim programının son yılında, meslek alanında yetkinleşmek ve belli bir konuda bilgi birikimi oluşturmak amacıyla bir akademik danışman denetiminde mezuniyet projesi yapmalıdır.</p>
<u>Kılavuz 10.1</u>	Eczacılık mesleki eğitim programında yer alan stajlar bir serbest eczanede veya hastanede bir eczacının denetiminde en az 6 ay zorunlu olarak yapılmalıdır. Ayrıca, fakülteler öğrencilerini bütün eczacılık mesleki uygulama alanlarında (endüstri ve ilgili kamu kurumları gibi) staj yapmaları için teşvik etmelidir. Stajlarda mesleğe giriş deneyimi sağlayan faaliyetler ve aktif öğrenme gözetilmelidir. Bu stajlar,

	<p>öğrenciye tüm eczacılık uygulamalarında farmasötik bakım çerçevesinde hizmet sunma yetkinliği kazandıracak ve eczacılık mesleki eğitim programı boyunca gelişme sağlayacak şekilde düzenlenmelidir.</p> <p>Stajlar erken staj, çekirdek staj ve ileri staj olmak üzere üç düzeyde düzenlenmelidir. Erken ve çekirdek stajların kapsam ve derinliği, başlangıç düzeyinde ve eğitim süresine bağlı mesleki gelişime paralel düzeydeki becerileri kapsamlı ve belirlenen amaçlarla tutarlılık taşınmalıdır.</p>
<u>Kılavuz 10.2</u>	<p>ileri düzey eczacılık meslek stajları, öğrenciye mesleki uygulamalar ile ilişkili beceri ve kararlarının daha da gelişmesini sağlayacak aktif katılım ve derinlemesine deneyim kazandırmalı, öğrencinin eczacılık mesleğini bağımsız olarak uygulanması için gerekli özgüven, karar verebilme, etkinlik ve sorumluluk yetilerini aşamalı biçimde geliştirmelidir. Bu amaca yönelik olarak farklı stajlar yaptırılmalı ve öğrencilerin farmasötik bakım hizmeti sunabilecek yetkinliğe sahip olabilmeleri için bu stajlarda temel eczacılık bilimler, farmasötik bilimler, sosyal, davranışsal ve yönetsel eczacılık bilimleri ile eczacılık uygulamaları bütünleştirilmeli; mesleki bilgi ve beceriler uygulanmalı; mesleki tutum, etik ve davranışlar geliştirilmelidir. Öğrenciler, klinik eczacılık/farmasötik bakım uygulamalarını rol model konumundaki eczacıların denetim ve gözetiminde yapmalıdır. Stajlar, hastalar, meslektaşlar ve diğer sağlık çalışanları ile ekip çalışması ve iletişim becerilerini geliştirmelidir. Stajlar, eczacılık mesleğine başlamak için gerekli tüm yeterlilikleri kazandıracak fırsatlar sağlamalıdır.</p>
<u>Kılavuz 10.3</u>	<p>Stajlar, mesleki yeterliliklerin kazanılmasını sağlayacak yoğunluk, kapsam ve uzunlukta olmalıdır. Genel olarak alındığında, staj programının son evresini oluşturan ileri stajlar en az 60 iş günü, tam zamanlı ve sürekli olmalı, fakülte öğretim elemanları tarafından yakından izlenmeli ve denetlenmelidir. Stajlar, her yaşta hastalara yönelik akut, kronik ve koruyucu bakım hizmetlerini içerecek şekilde, hastane, sağlık sistemleri, kurumsal ortamlar, serbest eczaneler, ayakta bakım hizmeti sunan klinikler ve disiplinler arası ortamlarda farmasötik bakım yeteneklerini geliştirici nitelikte olmalıdır. Stajlar, sık karşılaşılan ve farklı sağlık sorunları olan hastaları kapsayacak bir denge içinde olmalıdır.</p>
<u>Kılavuz 10.4</u>	<p>Stajlar için, hedeflere ulaşılmasını, geri bildirim alınmasını, uygun bir standartlaşmayı ve öğrencilerin durumlarının değerlendirilmesinde tutarlılığı sağlayacak bir kalite kontrol sistemi geliştirilmelidir. Stajların yapılacağı tüm yerler ve görevli staj eğitmenleri farmasötik bakım</p>

	<p>hizmetinin verilmesi ve öğrencilerin öğrenme gereksinimlerinin karşılanması açısından elverişli koşulları sağlamalı ve sürdürmelidir. Örneğin halen mesleği sürdürmekte olan eczacılar ve yerel düzenleyici kurumların temsilcileri gibi, gerekli uzmanlığa ve bakış açısına sahip kişilerden oluşan, kalite kontrol amaçlı bir danışma kurulu veya başka bir mekanizma fakülteye staj programı konusunda danışmanlık yapmalıdır. Stajlar, yaptırılmalarında gözetilen genel amaç ve hedefler ile tutarlı olacak şekilde, yapıldıkları yerlere özgü özellikler, amaçlar ve hedeflere göre düzenlenmeli, yönetilmeli ve değerlendirilmelidir. Stajlar için genel hedefler ve öğrenme modülleri ile staj yerlerine özgü kılavuzlar hazırlanmalıdır. Öğrencinin ilerlemesini değerlendirebilmek için özgün ölçütler geliştirilmeli; öğretim kadrosu ve öğrenciler tarafından mesleki formasyon ve genel düzeyde sağlanan gelişimin değerlendirilmesinde kullanılmalıdır. Öğrencilere, güvenilir ve geçerliliği kanıtlanmış ölçütler kullanılarak, mesleki yeterliliklerini ortaya koyma fırsatları tanınmalıdır.</p>
<u>Kılavuz 10.5</u>	<p>Stajlarda görevli eğitmen/öğrenci oranı, öğrenmeyi en ileri düzeyde kolaylaştıracak bireysel rehberlik, denetim ve değerlendirmeyi olanaklı kılmalıdır.</p>
<u>Kılavuz 10.6</u>	<p>Her staj yerindeki eczacılık hizmetleri örnek nitelikte olmalı, eğitmen kadrosu mesleki özellikler ve davranışlar açısından öğrenciler için rol modeli işlevi görmelidir. Stajların yapılacağı yerler, fakülte tarafından belirlenen kalite ölçütlerine göre seçilmeli ve düzenli aralıklarla gözden geçirilmelidir. Bu staj yerlerinin seçilmesiyle ilgili ölçütler, eğitim etkinlikleriyle ilgili sağlık otoritesince belirlenen nitelikleri de taşımalıdır. Fakülte, öğrencilere yeni kavramlar ve yeni mesleki yetenekler kazandıracak yenilikçi staj ortamları sağlamak için çaba göstermelidir.</p>
<u>Kılavuz 10.7</u>	<p>Öğrencilerin staj için yararlandığı, hastalara sağlık hizmeti verilen birimlerdeki hasta sayısı, yürütülmesi planlanan eğitim etkinlikleri bakımından yeterli olmalıdır. Öğrenme fırsatlarının değerlendirilmesinde, staj yaptırılan birimlerdeki eczacılık öğrencileri ile stajları için aynı yeri kullanan diğer sağlık mesleklerinden gelen öğrencilerin toplam sayısı dikkate alınmalıdır.</p>
<u>Kılavuz 10.8</u>	<p>Fakülte ile öğrencilere staj yaptırılan yerler arasındaki ilişkilerin sürekliliği sözleşmeler veya diğer protokoller ile resmiyete bağlanmalıdır. Bu tür sözleşmelerde, gerekli olduğunda alternatif sözleşmelere gidilmesini sağlamak üzere, taraflardan herhangi birinin önceden bildirimde bulunarak mevcut sözleşmeyi sonlandırmasına</p>

	olanak tanıyan hükümler yer almalıdır.
<p><u>Açıklamalar:</u></p> <p><i>Fakülte eğitim programında yer alan stajlar, içerikleri, değerlendirme sistemi hakkında belgelerle bilgi verilmelidir. Varsa staj yönergeleri eklenmelidir. Staj defterleri ve ilgili formlara ilişkin örnekler sunulmalıdır. Staj komisyonları ve bu komisyonlarda görev alanlar hakkında belgelerle bilgi aktarılmalıdır. Stajların yürütülmesi ile ilgili bir protokol söz konusu ise belgelenmelidir.</i></p> <p><i>Yapılan mezuniyet projelerinin listesi, öğrenci, danışman adları ve proje konuları belirtilerek verilmelidir.</i></p> <p><i>Standart ve kılavuzlar ile ilgili olduğu düşünülen diğer belgeler sunulmalıdır.</i></p>	

Standart 11.	Öğretim ve Öğrenim Süreçleri
<p>Fakülte, eğitim programının içeriğinin öğrencinin eğitim çıktılarına ve mesleki yeterliliklere ulaşmasını sağlayacak şekilde öğretilmesinin ve öğrenilmesinin yollarını araştırmalıdır. Bu nedenle öğretimdeki verimlilik ve etkinliğe özel önem verilmelidir. Eğitim teknikleri ve teknolojileri, mesleki yeterlilikleri ve eğitim çıktılarına destekleyecek ve tüm öğrencilerin gereksinimlerine yeterli ölçüde yanıt verecek şekilde entegre edilmelidir. Eldeki veriler, eğitim sürecinde öğrencilerin aktif olduğunu, kendi kendini yönlendirebildiğini ve bağımlı öğrenmeden bağımsız öğrenmeye geçebildiğini göstermelidir.</p> <p>Eğitim çıktıları, edinilen bilgi ve bilişsel beceriler, işgücüne katılım, eğitimde kazanılan değer ve tutumlar gibi çok farklı alanları kapsayabilir. Ölçme ve değerlendirme sadece bilgi düzeyini ölçmek yerine, bilgiye ulaşma, farklı bilgileri bir araya getirebilme, seçenekleri karşılaştırabilme, gerçek yaşam koşullarında bilgiyi kullanarak sonuca ulaşma gibi becerileri ölçmelidir.</p>	
<u>Kılavuz 11.1</u>	Eğitim süreci, konu, literatür, teori ve yöntemleri bütünleştirerek öğrencilerin mesleki uygulamalara ilişkin kapsamlı bir kavramsal yeterlilik kazanmalarını sağlamalıdır. Eğitim teknikleri ve teknolojileri birbirini ardışık biçimde geliştirmeli; öğrencilerin bilgiyi yorumlama, düzenleme, iletme ve eleştirel düşünme kapasitelerini arttırmalı; eczacılık mesleğinin uygulanması ve geliştirilmesi için gerekli analitik, etik ve mesleki becerileri geliştirmelerini sağlamalıdır.
<u>Kılavuz 11.2</u>	Sorun çözme becerisi sağlayacak öğretim stratejileri, eğitim sürecinin ayrılmaz bir parçasını oluşturmalıdır. Ayrıca, gerek sözel gerekse yazılı iletişim becerilerinin kazanılması eğitim programının geneline yayılarak entegre edilmelidir. Eğitim programı kapsamındaki eczacılık uygulamaları ve stajlar, farmasötik bakımın sağlanması açısından gerekli kişisel ve mesleki iletişim ve işbirliği becerilerinin uygulanması ve ileri

	derecede geliştirilmesi için başlıca dayanak noktası olarak işlev görmelidir. Öğretim ve öğrenim; bilgi teknolojisi araçlarının, olgu çalışmalarının, simülasyonların ve rehberli grup tartışmalarının etkili kullanımıyla desteklenmelidir.
<u>Kılavuz 11.3</u>	Eğitim süreci, yaşam boyu öğrenme alışkanlıklarını geliştirmelidir. Bunun için aktif ve kendi kendine öğrenmenin önemi vurgulanmalı, mesleki yeterliliğin sürdürülüp geliştirilmesi için etik sorumluluk teşvik edilmelidir.
<u>Kılavuz 11.4</u>	Eğitim programı, çalışma ortamında profesyonellik, mesleki dayanışma ve nezaket; öğretim kadrosu, öğrenciler ve personel arasında karşılıklı saygı temelinde ilişkiler geliştirmesini sağlamalıdır. Öğrenciler, eczacılık mesleki eğitim programına devam ettikleri sürece mesleki deontoloji kurallarına uymalı ve bu kuralların ihlali durumunda karşılaşılabilecekleri durumlar ve sonuçlar hakkında uyarılmalıdır. Bu deontoloji kuralları hastaların mahremiyetinin ve özel yaşamına ilişkin bilgilerinin gizli tutulması, üniversitenin politikaları ve kuralları çerçevesinde tanımlandığı şekliyle intihal ve dürüst olmayan diğer akademik tutumlardan kaçınılması gibi hususları da içermelidir.
<u>Kılavuz 11.5</u>	Eğitim programı, özel ilgi alanları ve amaçlar doğrultusunda öğrencilere ders seçme fırsatı vermelidir. Bununla birlikte, sunulan bu tür fırsatlar eğitimle ilgili önceden tanımlanmış çıktıları güçlendirici nitelikte olmalı; eğitim programının bütünlüğü, kapsamı ve çekirdek eğitim programı korunmalıdır.
<p><u>Açıklamalar:</u></p> <p><i>Eğitim programında kullanılan öğrenme teknikleri kılavuzlarda belirtilenlere uygunlukları yönünden açıklanmalıdır. Fakültenin/üniversitenin yönerge/yönetmeliklerinin öğrencilere duyurulma şekli (web, kılavuz, eğitim katalogu, toplantılar v.b) belirtilmelidir. Seçmeli dersler hakkında ayrıntılı bilgi sunulmalıdır. Eğitim sürecinin, eczacılık mesleğinin uygulanması ve geliştirilmesi için gerekli analitik, etik ve mesleki becerilerin geliştirilmesine katkı sağladığı açıklanmalıdır. Değerlendirme yöntemleri, sınav sayı ve şekilleri açıklanmalı ve belgelerle gösterilmelidir. Eğitim çıktılarının, edinilen bilgi ve bilişsel beceriler, işgücüne katılım, eğitimde kazanılan değer ve tutumlar gibi çok farklı alanları kapsadığına ilişkin bilgi sunulmalıdır. Öğretim ve Öğrenim süreçlerini analiz eden yöntemler kullanılıyorsa belirtilmelidir.</i></p> <p><i>Standart ve kılavuzlar ile ilgili olduğu düşünülen diğer belgeler sunulmalıdır.</i></p>	

Standart 12.	Öğrencinin Öğrenme Durumunun Değerlendirilmesi
<p>Fakülte, öğrenci başarısına ilişkin formatif ve summatif değerlendirmeler için ilkeler ve yöntemler belirlemelidir. Eczacılık mesleki eğitim programı boyunca çeşitli değerlendirme yöntemleri sistematik olarak ve ardışık biçimde uygulanmalıdır. Yapılan değerlendirmeler, bilişsel öğrenme, mesleki uygulamalarla ilgili temel becerilerin kazanılması, etkin iletişim becerileri ve problem çözme sürecinde veri kullanımı gibi konuları ölçmelidir. Değerlendirme yöntemleri öğrenci performansını, önceden belirlenmiş çıktılara uygun olarak, mesleki yeterliliklerle ilgili her alanda ölçmelidir.</p>	
<u>Kılavuz 12.1</u>	Fakültenin kullandığı öğrenci değerlendirme sistemi kendi kendine öğrenmeyi özendirmelidir. Değerlendirme testleri öğrenilen bilgilerin kısa süreyle akılda tutulması ya da ezberlenmesi yerine, ilkelerin entegrasyonunu ve uygulanmasını, eleştirel düşünmeyi ve öğrencilerin sorun çözme yeteneğini yansıtacak şekilde düzenlenmelidir.
<u>Kılavuz 12.2</u>	Eğitim hedeflerinin başarısı ve öğrenci performansının ölçülmesinde çeşitli değerlendirme yöntemleri kullanılmalıdır. Genel değerlendirme sürecinin bir parçası olarak öğrencinin gelişimini ölçmek için dönemsel sınavlar yapılmalıdır.
<p><u>Açıklamalar:</u></p> <p><i>Ölçme değerlendirme yöntemleri ve ilkelerinin tanımlanmış ve yayınlanmış olduğuna ilişkin belgeler sunulmalıdır. Ölçme ve değerlendirme sistemlerinin nasıl olduğu belgelerle açıklanmalıdır. Öğrencinin kendi kendini değerlendirebileceği sistemler ve bireysel çalışmaları varsa belgelendirilmelidir.</i></p> <p><i>Standart ve kılavuzlar ile ilgili olduğu düşünülen diğer belgeler sunulmalıdır.</i></p>	

Standart 13.	Akademik Programın Değerlendirilmesi
<p>Genel etkinliğin izlenmesi, önceden belirlenmiş çıktılarla uyumlu mesleki yeterliliklerin sağlanması ve daha ileri düzeyde gelişme zemini oluşturulması için akademik program sistematik bir değerlendirmeye tabi tutulmalıdır. Devam etmekte olan değerlendirme sürecinde öğretim kadrosunun, öğrencilerin, yöneticilerin, eczacıların ve ilgili sağlık otoritesinin girdilerinden yararlanılmalıdır. Eczacılık mesleki eğitim programı, içeriği ve bir bütün halinde amaç ve hedefler dikkate alınarak değerlendirilmelidir. Deneysel veya yenilikçi yaklaşımlar yeterince planlı ve uygun bir değerlendirme sistemi ile birlikte olmalıdır. Değerlendirme, eğitim programının eczacılık uygulamalarındaki ve eğitim teknolojilerindeki değişimlere karşı duyarlı olmasını sağlamalı, verimli ve etkin öğrenmeyi en üst düzeye çıkaracak eğitim ortam ve yöntemlerinin varlığını güvence altına almalıdır. Çıktı değerlendirmelerinin ve öğrenci başarı verilerinin, akademik programın gözden geçirilmesinde veya değiştirilmesinde kullanıldığını gösteren kanıtlar bulunmalıdır.</p>	
<u>Kılavuz 13.1</u>	Eğitim programı ile eğitimin etkinliğine odaklanmış çeşitli değerlendirme yöntemleri, eczacılık mesleki eğitim programı boyunca sistematik olarak ve ardışık biçimde uygulanmalıdır. Eğitim programının yapısını, içeriğini, işleyiş ve çıktılarını verilerle besleyerek sürekli olarak ileriye götüren bir sonuç değerlendirme sistemi geliştirilmelidir.
<p><u>Açıklamalar:</u></p> <p><i>Eğitim programının yapısını, içeriğini, işleyiş ve çıktılarını verilerle besleyerek sürekli olarak ileriye götüren bir sonuç değerlendirme sistemi varsa belgelendirilmelidir.</i></p> <p><i>Standart ve kılavuzlar ile ilgili olduğu düşünülen diğer belgeler sunulmalıdır.</i></p>	

4. ÖĞRENCİ STANDARTLARI

Standart 14.	Kabul Ölçütleri, Politikalar ve Yöntemler
<p>Fakülte, eczacılık mesleki eğitim programına öğrenci kabulü için ölçütler, politikalar ve yöntemler hakkındaki görüşlerini belirleyerek her yıl ECZDEK'e ve YÖK'e bildirmelidir.</p>	
<u>Kılavuz 14.1</u>	Fakülte, kurum içi ve dışı yatay öğrenci geçişlerinde üniversite politikalarına uygun olarak, kredi aktarılmasına ve tekrar niteliğinde ders alınmamasına yönelik politikalar oluşturmalıdır.
<p><u>Açıklamalar:</u></p> <p><i>Fakülte tarafından öğrenci kabulü, kurum içi ve dışı yatay geçişler ile ilgili olarak alınan kararlar belgelendirilmelidir.</i></p> <p><i>Standart ve kılavuzlar ile ilgili olduğu düşünülen diğer belgeler sunulmalıdır.</i></p>	

Standart 15.	Öğrenci Hizmetleri
<p>Eczacılık fakültesi öğrenci hizmetlerini, aktivitelerini denetleyen ve koordine eden, kayıtları tutan, uyum programlarını organize eden, burs işlemlerini yürüten, sağlık hizmetlerine erişimi sağlayan, akademik danışmanlık ve kariyer danışmanlığını düzenleyen, diploma şartlarının yerine getirilmesini kontrol eden ve üniversite öğrenci işleri ile bağlantı sağlayan bir sistem kurmalıdır. Eczacılık fakültesi öğrencilerin sorumluluklarını ve haklarını içeren tüzük, yönetmelik, yönerge ve ilgili tüm kararları yayımlamalıdır.</p>	
<u>Kılavuz 15.1</u>	Aşağıdaki konularda bilgiler içeren güncel bir katalog ve/veya diğer belgeler elde bulunmalıdır: Eczacılık mesleki programının misyonu, amaç ve hedefleri; eğitim programı, dersler ve kredi saatleri; kabul ve sınıf geçme ölçütleri ve politikaları; yerleşke eğitim olanakları ve yerleşke dışı staj ve benzeri eğitim gereklilikleri; mezuniyet koşulları; ücret ve harçlar; ödüllendirme ve burslarla ilgili politikalar ve idari işlemler; engelli öğrencilere sağlanan olanaklar; insan hakları/medeni haklarla ilgili politikalar, taciz ve şiddet karşıtı politikalar; mezuniyet ve iş bulma oranları; çalışma alanları; programın mevcut akreditasyon durumu; mesleğin gerektirdiği tutumlar, değerler, özellikler ve etik beklentiler.
<u>Kılavuz 15.2</u>	Fakülte düzenli, doğru ve güvenli bir öğrenci kayıt sistemi tutulduğunu gösterebilmelidir. Öğrencilerle ilgili kayıtlara yalnızca yetkili kişiler ulaşabilmelidir. Öğrenciler kendi kayıtlarına erişim hakları ile ilgili bilgilendirilmelidir.
<u>Kılavuz 15.3</u>	Fakülte, öğrencilere mali destek sağlama konusunda gerekli çabayı göstermelidir
<u>Kılavuz 15.4</u>	Fakülte, öğrencilere akademik danışmanlık, kişisel ve kariyer danışmanlığı hizmetlerini vermelidir. Bu bağlamda danışman eğitim programları, yeterli personel, diğer destek ve kaynaklar sağlanmalıdır.
<u>Kılavuz 15.5</u>	Fakülte, eğitim programı başlamadan önce yapılandırılmış bir uyum programı sunmalıdır. Bu uyum programı, yeni öğrencilere eğitim programını, programın öğretim ve öğrenim felsefesini, fakültenin eczacı adayı olan öğrencilere yönelik beklentilerini ve meslek üyeleri ile etkileşim fırsatlarını tasarlamış olmalıdır.
<u>Kılavuz 15.6</u>	Öğrenci işleri ile ilgili politikada kayıt ve sınıf geçme işlemleri dahil olmak üzere insan hakları evrensel beyannamesine aykırı ayrımcılık yapılmayacağı konusu güvence altına alınmış olmalıdır.
<u>Kılavuz 15.7</u>	Akademik başarısı düşük olan öğrencilerin erkenden saptanması için öğrenci performansı ile ilgili sürekli bir izleme sistemi bulunmalıdır.

	Fakülte böyle durumlara öğrenci ile iletişime geçerek ve gecikmeden müdahale edebilmelidir.
<u>Kılavuz 15.8</u>	Üniversite, öğrencilerin sağlık hizmetlerine erişimini sağlamalı ve gerekli önlemleri almalıdır.
<u>Kılavuz 15.9</u>	Fakülte tarafından yurt içi ve yurt dışı kurumlarla yapılacak anlaşmalar ve kurulacak ortaklıklar ile öğrenci hareketliliğini teşvik edecek olanaklar sağlanmalıdır.
<p><u>Açıklamalar:</u></p> <p><i>Öğrencilere yönelik bilgilendirme amaçlı hazırlanan bir katalog/el kitabı/broşür vb doküman sunulmalıdır. Düzenli bir öğrenci kayıt sistemi, varsa akademik danışmanlık sistemi belgelendirilmelidir. Öğrenciler için kariyer günleri etkinliği düzenleniyorsa belgelendirilmelidir. Eğitim programı başlamadan önce öğrenciler için yapılandırılmış bir uyum programı varsa belirtilmeli ve belgelendirilmelidir. Öğrencilerin sağlık hizmetlerine erişim şekli ve niteliği belirtilmelidir. Ulusal ve uluslararası öğrenci hareketliliği konusunda belgelerle bilgi aktarılmalıdır.</i></p> <p><i>Standart ve kılavuzlar ile ilgili olduğu düşünülen diğer belgeler sunulmalıdır.</i></p>	

Standart 16.	Öğrenci Temsili
Fakülte eğitim-öğretimle ilgili tüm süreçlerde öğrencilerin aktif katılımını sağlamalı ve değerlendirmelerde öğrenci görüşlerini dikkate aldığını göstermelidir.	
<u>Kılavuz 16.1</u>	Fakültede öğrenci temsilciliği bulunmalı ve fakülte öğrenci temsilcisi seçiminin ilgili mevzuata göre yapılmasını sağlamalıdır. Fakülte temsilcisi yönetmeliklerde belirtilen görevleri yapar ve bununla ilişkili katıldığı toplantılarda fakültenin tüm öğrencilerini temsil eder. Fakülte, öğrencilerinin meslek örgütlerinde görev almalarını teşvik etmeli ve desteklemelidir.
<u>Kılavuz 16.2</u>	Öğretim elemanları ve mesleki eğitim programı gibi konularda öğrencilerin görüşlerini almak üzere öğrenci değerlendirme anketleri hazırlanmalı ve düzenli olarak uygulanmalıdır. Değerlendirme sonuçları dikkate alınmalı ve fakülte tarafından öğrencilere bildirilmelidir.
<p><u>Açıklamalar:</u></p> <p><i>Fakülte öğrenci temsilcileri ve görevleri belgelerle açıklanmalıdır. Öğrenci görüşlerinin alındığı bir değerlendirme anketi uygulanıyorsa; değerlendirme sonuçları dikkate alınarak yapılan bir düzenleme/iyileştirme çalışması varsa belgelendirilmelidir. Standart ve kılavuzlar ile ilgili olduğu düşünülen diğer belgeler sunulmalıdır.</i></p>	

Standart 17.	Öğrenci/Öğretim Kadrosu İlişkileri
<p>Öğretim kadrosu ile öğrenciler arasında akademik ve mesleki yönden uyumlu ilişkiler teşvik edilmelidir. Öğretim kadrosu akademik çalışmalarında öğrencilere danışmanlık yapmalı, güncel mesleki hizmet kavramı olarak farmasötik bakımı teşvik edici bir tutum sergilemeli, araştırmacılığı özendirilmeli, kariyer olanakları açısından öğrencileri uygun kaynaklara yönlendirmeli, öğrencilerin meslekle ilgili konu ve gelişmelere katılımını desteklemeli ve ortak mesleki ve/veya sosyal sorumluluk projeleri geliştirilebilmelidir. Fakülte, öğrencilerin profesyonelleşmelerini destekleyici, öğrencinin morali açısından olumlu bir öğretim ve öğrenim ortamı sağlamalı; mesleki tutum ve değerleri geliştirmeye yönelik etkinlikler düzenlemelidir.</p>	
<u>Kılavuz 17.1</u>	<p>Öğretim kadrosu, öğrencilerin çeşitli mesleki kuruluşlara katılımlarını özendirilmeli, bu alanda onlara örnek olmalı, öğrencilerin ulusal ve uluslararası toplantılara katılımını desteklemelidir. Öğrencilerin, mesleğin standartlarına ve etik ilkelerine uygun değer ve tutumları benimsemeleri sağlanmalıdır. Eczacılık mesleki eğitim programında bilimsel araştırmalara, mezuniyet sonrası eğitim ve çalışmalara yönelik etkinliklere yer verilmelidir. Eczacılık ve ilgili diğer alanlardan uzman kişilere sunum yaptırılması gibi uygulamalara gidilmeli ve öğrencilerin eğitim programı kapsamındaki ve dışındaki etkinliklere katılımları desteklenmelidir.</p>
<u>Kılavuz 17.2</u>	<p>Öğretim üyeleri, öğrencilerin sosyal ve kişisel faaliyetlerine katılarak öğrencilerle ilişkileri güçlendirmelidir.</p>
<p><u>Açıklamalar:</u></p> <p><i>Öğrencilerin çeşitli mesleki kuruluşlara; ulusal ve uluslararası toplantılara katılımlarına ilişkin belgeler sunulmalıdır. Eczacılık ve ilgili diğer alanlardan uzman kişilerin sunumları gibi etkinlikler düzenleniyor ise; öğrencilerin eğitim programı kapsamındaki ve dışındaki etkinliklere katılımları destekleniyor ise belgelendirilmelidir.</i></p> <p><i>Standart ve kılavuzlar ile ilgili olduğu düşünülen diğer belgeler sunulmalıdır.</i></p>	

5. ÖĞRETİM KADROSU VE YÖNETİCİ STANDARTLARI

Standart 18.	Öğretim Kadrosu ve Yöneticiler: Nicel Etmenler
<p>Fakültenin öğretim kadrosu, sayısal olarak eczacılık eğitimini ve farmasötik bilimlerin her alanındaki araştırmaları yürütebilecek, klinik uygulamalar ve kamu hizmeti alanlarındaki sorumlulukları yerine getirebilecek yeterlilikte olmalıdır. Fakültenin öğretim kadrosu çeşitli alanlarda akademik yeterliliğe sahip tam ve/veya yarı zamanlı görev yapan öğretim elemanlarından oluşmalıdır.</p> <p>Fakültenin eczacılık meslek bilimleri alanında tam zamanlı görev yapan bir çekirdek öğretim kadrosu bulunmalıdır. Bu kadro gerektiğinde desteklenerek genişletilmelidir.</p> <p>Fakülteadaki öğretim elemanı/öğrenci oranı, eczacılık alanındaki akademik programın uygulanmasına ve değerlendirilmesine, ayrıca fakültenin kurumsal gelişimi için gerekli olan araştırma ve diğer akademik faaliyetlerin yürütülmesine yetecek düzeyde olmalıdır. Stajlar öğrencilerin yakından denetimini ve onlarla önemli ölçüde etkileşimi gerektireceğinden, stajların sürdürülmesi ve denetiminden sorumlu öğretim kadrosu sayısı oransal olarak daha yüksek olmalıdır.</p>	
<u>Kılavuz 18.1</u>	Öğretim elemanlarının eğitim ve öğretim sorumlulukları ile bilimsel çalışmaları bir denge içinde olmalıdır.
<u>Kılavuz 18.2</u>	Fakültenin etkin çalışması için öğretim kadrosu dışında yeterli destek personeli (ör. sekreter, öğrenci işleri personeli, laboratuvar teknisyenleri, bilgi teknolojisi uzmanları ve genel hizmetliler) olmalıdır.
<p><u>Açıklamalar:</u></p> <p><i>Fakülte akademik kadrosunun anabilim dalları, akademik dereceleri ve çalışma statülerine göre dağılımının son beş yıldaki durumunu gösteren tablolar ve son 5 yıldaki özgeçmişleri ARBİS formatında ekte verilmelidir. Bunun için son beş yıl içinde ders veren tam zamanlı ve/veya yarı zamanlı görevli fakülte öğretim elemanlarının isimleri unvanları ile birlikte bu bölümde listelenmelidir. Fakülte öğretim elemanlarının ders yükleri (lisans, lisansüstü, farklı kurumlarda verdikleri dersler dahil), lisans/lisansüstü öğrenci danışmanlığı ile ilgili tablo/tablolara bu bölümde verilmelidir. Öğretim elemanlarının verdiği dersler ile uzmanlık alanları arasındaki uyumluluk açıklanmalıdır.</i></p> <p><i>İdari personel listesi, görev dağılımları eklenmelidir.</i></p> <p><i>Standart ve kılavuzlar ile ilgili olduğu düşünülen diğer belgeler sunulmalıdır.</i></p>	

Standart 19.	Öğretim Kadrosu ve Yöneticiler: Nitel Etmenler
<p>Öğretim kadrosu, sorumluluğunu üstlendiği eczacılık mesleki eğitim programının ilgili alanlarında mesleki ve akademik uzmanlığa sahip olmalı, güncel eğitim felsefe ve tekniklerini uygulayabilmelidir. Öğretim kadrosu fakültenin misyonu ile amaç ve hedeflerine bağlılığını ortaya koymalıdır. Tüm öğretim elemanları için kendi sorumluluk alanları ile ilgili mesleki gelişim programları (ör. mesleki gelişimle ilgili etkinlikler, öğrencilere öğretme ve öğrencilerin gelişimini değerlendirme) olmalıdır. Mesleki gelişim programı akademik üretkenliği desteklemelidir. Ayrıca, staj programlarında gönüllü olarak görev yapan eğitmenlere (ör. eczacı, doktor) yönelik eğitim desteği sağlanmalıdır.</p>	
<u>Kılavuz 19.1</u>	<p>Öğretim üyeleri stajlarda öğrencileri yönlendirecek, izleyecek ve değerlendirebilecek mesleki nitelik ve davranışlar açısından rol model oluşturabilecek özelliklere sahip olmalıdır.</p>
<u>Kılavuz 19.2</u>	<p>Etkili bir öğretim bilgiyi, etkili iletişim becerilerini ve pedagoji anlayışını gerektirdiğinden öğretim kadrosu bu konularda gerekli yeterliliğe sahip olmalıdır. Öğretim kadrosu mesleki yeterlilikler ve eğitim hedeflerine cevap verecek eczacılık mesleki eğitim programının hazırlanmasında da yer almalıdır.</p> <p>Öğretim kadrosu kaliteli eğitim vermek için her türlü eğitim teknoloji ve tekniklerini (ör., simülasyon, olgu çalışmaları, sınav hazırlama ve klinik performans değerlendirmeleri) kullanmalıdır.</p>
<u>Kılavuz 19.3</u>	<p>Fakülte gereksinimlerine göre akademik ve idari personel planlaması yapmalı ve temini için gerekli girişimlerde bulunmalıdır.</p>
<p><u>Açıklamalar:</u></p> <p><i>Eczacılık fakülteleri, akademik kadrolarının mesleki gelişimlerine yönelik nitelik ve niceliği amaca uygun olan sürekli mesleki gelişim programları tasarlamalı ve bu programlara öğretim elemanlarının katılımını sağlamalı, kendi dışında düzenlenen programlara katılımı özendirilmeli ve desteklemelidir.</i></p> <p><i>Fakültede yürütülen sürekli mesleki gelişim programlarının akademik kadronun mesleki gelişimine etkileri, gereksinimlere uygunluğu tanımlanmalı, sürekli mesleki gelişim programları için ayrılan kaynaklar tanımlanmalı, yeterliliği değerlendirilmeli ve ilgili belgeler ekte verilmelidir.</i></p> <p><i>Öğretim kadrosunun öğretim teknikleri, iletişim becerileri ve pedagoji alanında yeterliliklerini gösteren belgeler (ör., diploma, sertifika) veya bu alanlarda sağlanan kurum içi eğitimlere katılımlarını gösteren katılım belgeleri yer almalıdır. Fakülte öğretim kadrosuna sağladığı bu gibi kurum içi sürekli gelişim programlarının kapsam ve içeriğini gösteren belgeleri sunmalıdır.</i></p> <p><i>Öğretim kadrosunun kullanmakta olduğu her türlü eğitim teknoloji ve tekniklerini (ör.,</i></p>	

simülasyon, olgu çalışmaları, sınav hazırlama ve klinik performans değerlendirmeleri) değerlendirme raporunun bu bölümünde belirtilmelidir.

Üniversitenin seçim, atama ve yükseltme kriterlerinin stratejik planda belirtilen çerçeveye uygunluğu gösterilmeli ve üniversite kriterlerinin yanı sıra fakülteadaki eğitici gelişimi ile ilgili ek seçim, atama ve yükseltme kriterleri ile ilgili süreçler tanımlanmalıdır. Seçim, atama ve yükseltme kriterleri ve anabilim dallarına göre son beş yıldaki atama ve yükseltmeler ekte verilmelidir. Standart ve kılavuzlar ile ilgili olduğu düşünülen diğer belgeler sunulmalıdır.

Standart 20.	Öğretim Kadrosunun Değerlendirilmesi
Her öğretim üyesinin performansının ölçülmesi ve değerlendirilmesi için etkinliği ve kalitesi kabul edilmiş akademik kriterler ve süreçler oluşturulmalıdır. Değerlendirme, diğer öğretim elemanları, öğrenci ve idari personeli de kapsamalıdır.	
<u>Kılavuz 20.1</u>	Eczacılık eğitimi ile ilgili öğretim ve araştırma yetkinlik ve becerileri değerlendirilmeli ve belgelendirilmelidir.
<u>Kılavuz 20.2</u>	Öğretim elemanları akademik çalışmalar yoluyla bilgiyi üretmek ve yaymaktan sorumludur. Akademik nitelik, araştırmalar, bilimsel ve mesleki literatüre yapılan katkılar, yayınlanan kitap ve derleme makaleler, araştırma ve diğer akademik çalışmaların desteklenmesi için sağlanan fonlarla kanıtlanmalıdır. Fakülte yönetimi öğretim elemanlarını bu tür etkinlikler için özendirilmelidir.
<u>Kılavuz 20.3</u>	Eczacılık mesleğinin gelişmesine ve ilerlemesine yapılan katkılar belirtilen şu tür etkinliklerle ortaya konulmalıdır: Yenilikçi öğretim veya uygulama yöntemlerinin geliştirilmesi ve değerlendirilmesi; mesleki ve bilimsel toplantıları düzenleme ve katılım; bildiri sunumları; üniversite ve çeşitli mesleki kuruluşlarda görev alma veya kurul üyesi olarak verilen hizmetler; sürekli eğitim programlarının geliştirilmesinde ve sürdürülmesinde görev alma.
<u>Kılavuz 20.4</u>	Öğretim elemanlarının değerlendirilme sürecinde idari görevler ile öğrencilere yönelik akademik danışmanlık, kariyer danışmanlığı ve öğrenci topluluklarına verilen danışmanlıklar göz önüne alınmalıdır.
<u>Kılavuz 20.5</u>	Fakülte, öğretim üyelerinin bireysel ve toplu performanslarını sürekli olarak değerlendirmeli ve belgelemelidir.

Açıklamalar:

Akademik kadronun tüm eğitsel, akademik ve idari faaliyetlerini kapsayan performans değerlendirmelerinin yapıldığına ilişkin belgeler (faaliyet raporları vb) sunulmalıdır. Performansların izlenmesine yönelik yöntemler açıklanmalıdır. Sonuçların nasıl değerlendirildiği ve kullanıldığı konusunda belgelerle bilgi verilmelidir. Bu faaliyetlere ilişkin bir ödüllendirme sistemi varsa bildirilmelidir.

Standart ve kılavuzlar ile ilgili olduğu düşünülen diğer belgeler sunulmalıdır.

6. TESİSLER VE ÖĞRENME KAYNAKLARIYLA İLGİLİ STANDARTLAR

Standart 21.	Kütüphane ve Öğrenme Kaynakları
Fakülte, kütüphane ve öğrenme kaynaklarına sahip olmalıdır. Bu kaynaklar eğitici ve öğrencilerin gereksinimlerini karşılayacak ve bilimsel araştırmaları destekleyecek yeterlilikte ve kolay ulaşılabilir olmalıdır. Kaynaklar için bir güncelleme mekanizması bulunmalıdır. Fiziksel olanaklar kütüphanenin kaynaklarını uygun şekilde barındırmaya yeterli olup, öğrenciler ve öğretim üyeleri için yeterli çalışma ve okuma alanı sağlamalıdır. Bilgi teknolojisi ve internet erişimi yeterli nicelik ve nitelikte olmalıdır. Fakülte bu kaynakların öğretim ve öğrenme süreçlerinde etkin olarak kullanıldığını gösterebilmelidir.	
<u>Kılavuz 21.1</u>	Kütüphane, kaynaklar ve bilgi teknolojisi açısından kütüphanelere özgü standartlara uymalı ve eczacılık mesleki eğitim programına hizmet edebilecek nitelikte olmalıdır.
<u>Kılavuz 21.2</u>	Kütüphane profesyonel bir kütüphanecinin yönetiminde olmalıdır.
<u>Kılavuz 21.3</u>	Kütüphanede bulunan kaynakların ve hizmetlerin yeterliliği ile eğitim programına uygunluğunu sağlamak üzere öğretim kadrosundan bir irtibat noktası veya komitesi oluşturulmalıdır.
<u>Kılavuz 21.4</u>	Öğrencilerin kütüphaneden etkin bir şekilde yararlanabilmeleri için düzenli bir program olmalıdır.
<u>Kılavuz 21.5</u>	Fakülte dışından kütüphane kullanımını kolaylaştıran uzaktan erişim teknolojileri ve mekanizmaları bulunmalı, bu olanaklar öğrencilere tanıtılmalı ve öğretilmelidir.
<u>Kılavuz 21.6</u>	Kütüphane kaynaklarının yeterliliğine ilişkin öğrenci ve öğretim üyelerinin görüşleri alınmalıdır.

Açıklamalar:

Eczacılık fakültesi kütüphanesi ve/veya fakülte öğrencilerinin her an yararlanabileceği uzaklıkta yer alan üniversite kütüphanesinin basılı ve elektronik kaynak kapasitesi, kaynak sayısı, çeşidi, üye olunan süreli yayınların sayısı gibi ayrıntıları ve özellikle öğrencilerin yararlanımına sunulan temel kaynakların durumu ile kütüphanedeki okuma-çalışma salonlarının kapasitesi, kütüphanenin hizmet verdiği (açık olduğu) saatlere ait bilgiyi de içeren tanıtım dokümanı eklenmelidir.

Eczacılık fakültesinde öğrencilerin kullanımına açık, kullanılabilir durumdaki bilgisayar, yazıcı, tarayıcı sayıları, yerleri ile fakültedeki Internet bağlantısının durumu açıklanmalı, hizmete açık saatler vb bilgilere yer verilmelidir.

Bu konularla ilgili tüm belgeler ekte verilmelidir.

Standart 22.	Fiziksel Tesis ve Olanaklar
Eczacılık fakültesi ve öğrencilerin bulunduğu diğer alanlar, fakültenin belirlenmiş olan misyonunu karşılayacak ve geliştirecek nitelikte olmalıdır. Bu alanlar, öğretim elemanları ve idari ofisleri, öğrenci ve araştırma laboratuvarları, derslikler, konferans salonları, öğrenci dinlenme alanları ve diğer ek alanları içermelidir. Fiziksel alanlar yeterli sayıda, büyüklükte, donanımda ve engelli bireyler için uygun olmalıdır.	
<u>Kılavuz 22.1</u>	Öğretim elemanlarına tahsis edilen ofisler, öğrencilerin rahatlıkla danışmanlık hizmeti alabilecekleri koşulları karşılamalıdır. Fiziksel alanlar, danışma, sekreterlik, kırtasiye ve fotokopi gibi hizmetler ile bu hizmetleri gerçekleştiren destek personelinin rahat çalışmasını ve gerekli malzemelerin depolamasını sağlayacak nitelikte olmalıdır.
<u>Kılavuz 22.2</u>	Fakülte eğitim ve öğretim için gerekli olan yeterli donanım ve ekipmanı sağlamalıdır. Öğretimi ve öğrenimi kolaylaştıracak bilgi teknolojisi alanında teknik destek ve öğrencilere farmasötik bakım dahil uygulamalarda simülasyonlu eğitim olanakları sunulabilmelidir.
<u>Kılavuz 22.3</u>	Öğrencilerin bilimsel, sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif etkinlikleri ve örgütlenmeleri için yeterli alan ve kaynaklar sağlanmalıdır.
<u>Açıklamalar:</u>	
<i>Eczacılık fakültesinde yer alan derslikler (amfi, dersane, okuma odası v.b) ve ders araçlarına ilişkin bilgi sunulmalıdır.</i>	
<i>Eczacılık fakültesinde yer alan, öğrenci eğitiminde kullanılan temel bilim, multidisipliner laboratuvar ve farmasötik bakım becerilerinin kazandırılması için simülasyon laboratuvarı dahil eğitim araçlarını durumu belgelendirilerek sunulmalıdır.</i>	

Eczacılık Fakültesinde ve Üniversitede bilimsel, sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif etkinlikler ve örgütlenmeler için mevcut fiziksel alanlar hakkında bilgi sunulmalıdır

7. MALİ KAYNAKLARLA İLGİLİ STANDARTLAR

Standart 23.	Mali kaynaklar
<p>Fakülte, eczacılık eğitim ve öğretim programının sürdürülmesini sağlayacak gerekli mali kaynaklara sahip olmalı ve bu kaynakların etkin kullanımı için bir bütçe oluşturmalıdır. Ayrıca özel girişim, proje ve bağışlar ile bütçe kaynaklarını arttırmak için çalışmalıdır.</p>	
<u>Kılavuz 23.1</u>	Fakültenin bütçesi, misyon, hedef ve amaçları destekleyecek şekilde etkili ve verimli kullanılmalı; fakülte stratejik planı ile uyum içinde olmalıdır.
<u>Kılavuz 23.2</u>	Fakülte mali kaynakları arttırmak için bir program oluşturulmalıdır. Bu kaynaklardan elde edilen olanaklar, eğitimsel ve etik ilkeleri ihlal etmeyecek şekilde kullanılmalıdır.
<p><u>Açıklamalar:</u></p> <p><i>Üniversite ve fakülte bütçesinde eğitime ayrılmış kaynaklar açıklanmalı, geçmiş yılda eğitimle ilgili bütçenin gerçekleşme durumu ve içinde bulunulan yılın bütçe planı ek olarak verilmelidir. Bütçenin arttırılması için yapılan herhangi bir girişim/ faaliyet varsa belgelendirilmelidir.</i></p> <p><i>Standart ve kılavuzlar ile ilgili olduğu düşünülen diğer belgeler sunulmalıdır.</i></p>	